Nr 38. **Kraków, Piątek 24 Stycznia 1913.** **Rok XXXII.**

„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.
Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOSI:	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgrzech: z jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „ 50 h.	2 „ 70 h.
z dwurazową	38 „	19 „	9 „	3 „ 20 „
w Państwie Niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „Nowej Reformy" w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasy Oszczęd. 857.484.
Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572.—Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników A. Olszewskiego ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Plohna, ulica Karola Ludwika 9.
Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA
NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:
zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracya „Nowej Reformy", — Główna trafika w Rynku. — Agencye J. Hepeasz i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 8. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice — Biuro dzienników M. Hupczyca ul. Wiślna.
Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika L. 21. — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W Przemyślu Krug. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), I Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). —
W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougement 14.
Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.
Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.
Załączniki do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Przewrót w Turcyi.

(Telegr. „N. Reformy".)

Wiedeń, 24 stycznia.

Ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało wczoraj o godzinie 9 wieczór wiadomość, że w Konstantynopolu wybuchła rewolucya. Młodoturcy pod dowództwem Talaada beja i Dżawida beja z wielu oficerami wtargnęli do gmachu Porty i złożyli z urzędu wielkiego wezyra i cały gabinet.

Konstantynopol, 24 stycznia.

Koło godziny pół do 4 po południu Enver bej i były deputowany rotmistrz Dżami bej na czele 300 softów urządzili hałaśliwą demonstracyę przed Portą. Demonstranci wtargnęli podczas rady ministeryalnej do przedsionka Porty i wznieśli nieprzyjazne dla rządu okrzyki, a ponieważ rząd poświęca Adryanopol i nawet wobec Czarnogóry chce ustąpić, domagali się dymisyi gabinetu.

Dymisya gabinetu Kiamila.

Frankfurt, 24 stycznia.

„Frankf. Zeitung" donosi z Konstantynopola: Wczoraj po południu wybuchła w Konstantynopolu rewolucya, wywołana przez Młodoturków pod wodzą pułkownika Enver beja, który od dłuższego czasu prowadził żywą agitacyę przeciwko gabinetowi Kiamila paszy i wkrótce zjednał sobie radykałów i duchowieństwo i zapalił żądzą walki o honor narodowy, zagrożony przez Radę ministrów wskutek jej uchwały co do wydania Adryanopola.

Enver bej wraz z Dżawid bejem wtargnął na czele 300 softów do pałacu Porty wtedy, gdy tam właśnie obradowała Rada ministrów nad odpowiedzią na notę mocarstw w sprawie wydania Adryanopola.

Kiamil pasza udał się natychmiast do sułtana i wręczył mu dymisyę. — Urząd wielkiego wezyra z władzą niejako dyktatorską objął Mahmud-Szefket pasza, zaś urząd ministerstwa spraw zagranicznych Talaad bej. — Młodoturcy oświadczają, że nie cofną się przed żądaniami mocarstw i Adryanopola ani Skutari nie wydadzą. — W obozie pod Czataldżą zapanował na wieść o rewolucyi entuzyazm; wojsko całe goreje żądzą walki, szczególniej świeży żołnierz z Azyi Mniejszej.

Mahmud Szefket wielkim wezyrem.

Londyn, 24 stycznia.

Biuro Reutera donosi z Konstantynopola: Z powodu manifestacyi gabinet podał się do dymisyi, Mahmut Szefket pasza został wielkim wezyrem, Taalad bej zamianowany został prowizorycznym ministrem spraw zewnętrznych, Izzet pasza ministrem wojny. Talaad bej oświadczył przedstawicielowi Biura Reutera: Ten ruch daje do poznania, że pragniemy uratować honor narodowy lub przy tej próbie upaść. — Nie chcemy dalszej wojny, ale jesteśmy zdecydowani utrzymać Adryanopol, bo to jest warunek, „sine qua non".

Zapał wojenny w Turcyi.

Konstantynopol, 24 stycznia.

Kiedy Enver bej przed Portą oczekującemu tłumowi podał do wiadomości zamianowanie Mahmuta Szefketa wielkim wezyrem, tłum począł burzliwie klaskać i urządził entuzyastyczną manifestacyę. Enver bej był przedmiotem żywych owacyi. Oczekują tutaj definitywnego utworzenia gabinetu.

Berlin, 24 stycznia.

Osobistości, należące do tutejszej kolonii tureckiej, otrzymały od Enver beja wiadomość, że oficerowie tureccy na linii Czataldży nie chcą pokoju — i są zdecydowani ruszyć na czele armii przeciw zdrajcom w Konstantynopolu.

Gabinet Kiamila paszy podał się do dymisyi. Nastąpiło to skutkiem wrogiej demonstracyi kilkuset duchownych pod przewodnictwem Młodoturków. O wrzeniu wśród wojskowości i usiłowaniach młodotureckich celem odzyskania utraconego wpływu na losy państwa, nadchodziły przez cały czas trwania konferencyi pokojowych w Londynie głuche wieści z Konstantynopola. Kiamil pasza, świadom położenia, usiłował przez votum dostojników ottomańskich, zwołanych na posiedzenie Dywanu, stworzyć przeciwwagę wrogiej mu opinii publicznej. Usiłowania te okazały się jednak bezskutecznemi, skoro Kiamil pasza wskutek jednej wrogiej demonstracyi ustąpił ze swego stanowiska i odczuł trudne położenie gabinetu.

Dokonany przewrót musi pociągnąć za sobą doniosłe następstwa. Pierwszy oficyalny głos, pochodzący z kół zwycięskich żywiołów w Konstantynopolu, zapowiada kierunek, w jakim chce widocznie działać na rząd. Talaad bej, tymczasowy nowy minister spraw zagranicznych, oświadcza, że Turcya nie chce dalszej wojny, ale bezwarunkowo nie zgodzi się na wydanie Adryanopola. Nowy rząd będzie musiał zatem rozstrzygnąć, w jaki sposób ma dopełnić obu tych zadań. Mocarstwa, którym dotąd nie wręczono odpowiedzi Porty, mają ją otrzymać od nowego rządu. Jeżeli odpowiedź ta nie wypadnie po ich myśli, w duchu pokojowym, w duchu odstąpienia Adryanopola, poprzedni projekt Rosyi co do demonstracyi flot mocarstw na wodach tureckich może zostać wznowiony.

Indye w obronie Turcyi.

(Telegr. „Nowej Reformy".)

Londyn, 24 stycznia.

Indyjska Liga muzułmańska zaprotestowała na zgromadzeniu przeciw udziałowi Anglii w nocie mocarstw, wystosowanej do Turcyi i napomina króla Jerzego, aby szanował uczucia milionów mahometańskich poddanych, którzy są przykro dotknięci zmuszaniem Turcyi do zawarcia haniebnego pokoju.

Do zawarcia pokoju — daleko.

(Telegr. „N. Reformy").

Londyn. Biuro Reutera dowiaduje się, że w kołach delegatów bałkańskich nie oczekują dalszego rozwoju sytuacyi przed sobotą. Grey, jako przewodniczący honorowy konferencyi pokojowej, prawdopodobnie zwoła ją na poniedziałek. Delegaci bałkańscy z zadowoleniem dają wyraz przekonaniu, że odpowiedź Porty na notę mocarstw rozprószy obawy co do ponownego podjęcia wojny i że niebawem będzie można rozpuścić znaczną część wojsk. Delegaci przestrzegają jednak przed zbyt optymistycznemi nadziejami co do daty zawarcia pokoju. Pokój nie może być podpisany przed upływem miesiąca. Wskazują na to, że przed załatwieniem kwestyi terytoryalnej muszą być przedyskutowane szczegóły nowych granic. Drugą, najważniejszą jest kwestya odszkodowania wojennego. Turcya jest na to przygotowana. Francya w interesie wierzycieli francuskich domaga się, by sprzymierzone państwa objęły gwarancyę za znaczną część długu otomańskiego. Przypuścić należy, że Turcya spodziewa się, że sprzymierzeńcy objęliby przeszło 800 milionów franków, a jest rzeczą możliwą, że sprzymierzeńcy oświadczą gotowość przyjąć połowę tej sumy jako odszkodowanie wojenne a za resztę objąć gwarancyę. To przynajmniej proponują odpowiedzialne koła bałkańskie. W kołach delegatów bałkańskich oświadczają dalej, że nie jest wykluczone, iż kilku delegatów będzie musiało w Londynie pozostać aż do Świąt Wielkanocnych.

Odpowiedź Porty na notę mocarstw.

(Telegr. „Nowej Reformy").

Konstantynopol. Rząd ogłasza następujący komunikat o zgromadzeniu notablów: Po daniu przez rząd wyjaśnień, obradowało zgromadzenie w duchu lojalnym i patryotycznym nad obecnem położeniem kraju i postanowiło zaakceptować stanowisko rządu i zaufać patryotycznym jego usiłowaniom, zmierzającym do tego, aby uzyskać pewność, że kraj, zaufawszy obietnicom mocarstw i ich poparciu, faktycznie zapewni swe ekonomiczne interesy i przyszły dobrobyt. W dyskusyi oświadczył minister wojny, że kraj i rząd mają pełne zaufanie do armii, której duch jest doskonały, która jest gotową ofiarować się dla obrony ojczyzny. Policya w pobliżu pałacu Dolma Bagdże zarządziła daleko idące środki ostrożności.

Wiedeń, 24 stycznia.

„N. Fr. Presse" donosi z Konstantynopola: Odpowiedź Porty na notę mocarstw miała być dzisiaj po południu wręczona ambasadorowi austryackiemu margr. Palaviciniemu, jako doyenowi ciała dyplomatycznego w Konstantynopolu. Turcya miała oświadczyć w tej odpowiedzi, że w zaufaniu do mocarstw chce podpisać pokój na zasadzie ustąpienia Adryanopola, ale nie może dać nic więcej ponadto i nie wypłaci odszkodowania.

W przeciwieństwie do żądania Bułgaryi, która domaga się jako nowej granicy turecko-bułgarskiej linii Saros—Midya, miało przyjść, jak donosi „N. Fr. Presse", między Portą a mocarstwami do porozumienia w tym kierunku, że nową granicę będzie tworzyć linia, prowadząca przez Enos, wzdłuż rzek Marica i Ergene, do Lile Burgas, a stamtąd do Midyi.

Klęska Turków pod Tenedos.

Berlin. „Loc. Anzeiger" donosi z Konstantynopola o bitwie morskiej pod Tenedos: Dotąd nie można było mieć szczegółów z powodu ścisłej cenzury. W bitwie tej prawie wszystkie okręty tureckie zostały uszkodzone. — Okręt „Barbarossa" stracił komin, okręty „Azar" i „Torgut Reis" zostały trafione kilku pociskami, z których jeden eksplodował na pokładzie okrętu „Torgut Reis", zabijając wielu ludzi z załogi.

Ze strony oficyalnej tureckiej oświadczają, że wartość bojowa okrętów nie ucierpiała wskutek walki i że eskadra torpedowców wyjechała nawet poza Dardanele na rekonesans.

O odszkodowanie wojenne.

(Telegr. „N. Reformy").

Berlin. „Loc. Anzeiger" donosi z Londynu: Dzisiaj odbędzie się konferencya zastępców Bułgaryi, Serbii, Grecyi i Czarnogóry, celem porównania instrukcyj, jakie otrzymali poszczególni delegaci w sprawie odszkodowania wojennego. Przez pewien czas zgadzano się na odszkodowanie w kwocie 800 milionów, która to suma odpowiadałaby długowi państwowemu tureckiemu, ciążącemu na terytoryach, zajętych obecnie przez państwa związkowe. Jeden z dyplomatów oświadczył wczoraj, że o ile chodzi o usposobienie mocarstw, to mocarstwa nie odnoszą się sympatycznie do tych żądań państw bałkańskich i zawiadomią o tem ich rządy.

Wiedeń. Z Paryża donoszą: W tutejszych kołach politycznych oczekują, że mocarstwa poradzą w sposob naglący państwom bałkańskim, aby wyrzekły się odszkodowania wojennego. Zarząd ottomańskiego długu państwowego przyzna natomiast sprzymierzonym znaczne ulgi w spłatach długu, który będzie je obowiązywał wedle postanowień prawa międzynarodowego za zajęte terytorya.

Sojusz Serbii z Bułgaryą.

(Telegr. „N. Reformy").

Belgrad. Pasicz oświadczył onegdaj wyraźnie, że między Serbią a Bułgaryą przyszło do stanowczego porozumienia, wedle którego Czarnogóra otrzyma Skutari i Ipek, a Serbia Prizrent i Djakowę. Stosunki między obu państwami są bardzo serdeczne.

Wiedeń, 24 stycznia.

„Die Zeit" donosi z Belgradu: Korespondent dziennika dowiaduje się ze strony dyplomatycznej, że bułgarski minister skarbu Teodorow w przejeździe przez Belgrad odbył długą konferencyę z politykami serbskimi w sprawie specyalnego układu między Serbią a Bułgaryą na wypadek agresywnego postępowania Rumunii w kwestyi rekompensat. Według tego układu Serbia miałaby dostarczyć Bułgaryi 4—5 dywizyj wojska, gdyby po wojnie z Turcyą przyszło do wojny z Rumunią. Bułgarya natomiast miałaby dać Serbii na pomoc 150.000 wojska, gdyby Serbia popadła w konflikt z Austryą.

Inicyatywę do tego układu dał poseł rosyjski w Sofii Niechludow, który chce w ten sposób wzmocnić wpływ Rosyi na Bałkanie. Czy rokowania te doprowadziły do pomyślnego rezultatu, tego nie można było na razie stwierdzić.

Austrya a Serbia.

Wiedeń. „N. Fr. Presse" ogłasza rozmowę swego współpracownika z posłem serbskim w Wiedniu Jovanowiczem, który dopiero co wrócił z Belgradu. Jovanowicz oświadczył, że Serbia odczuwa potrzebę spokojnej pracy na dłuższą metę, a wobec tego potrzebę normalnych stosunków z Austryą. Co się tyczy granic Albanii, która to sprawa została poruczona reunionowi ambasadorów, to Serbia i Czarnogóra żądają przyznania im Skutari, Ipeku, Djakowy, Prizrentu, Dibry i Ochridy, a Grecya żąda czterech powiatów wilajetu Janina.

Sprawa przynależności Monastyru pozostaje dalej kwestyą otwartą. Natychmiast po ustaleniu granic Albanii przyjdzie do układów natury gospodarczej i handlowo-politycznej między Serbią a Austryą.

Na pytanie, kiedy Serbia opuści Durazzo i Alessio, odpowiedział Jovanowicz: Natychmiast po podpisaniu pokoju i takiem załatwieniu kwestyi Albanii, któreby wszystkich zadowolniło.

Zbliżenie austro-rosyjskie w sprawie Albanii.

Berlin. „Local Anzeiger" donosi, że między gabinetami wiedeńskim a petersburskim przyszło w kwestyi bałkańskiej do zbliżenia w całym szeregu spraw, dotyczących przyszłego ukształtowania Albanii.

Ugoda w Czechach.

(Telegr. „Nowej Reformy").

Praga. Wczoraj rozpoczęły się czesko-niemieckie konferencye ugodowe. Przed południem odbyło się zebranie członków czeskiej konserwatywnej wielkiej własności, a po południu obradowała konstytucyjna wielka własność niemiecka. W obu tych klubach oświadczono się za koniecznością zawarcia ugody.

Demonstracye szewców we Lwowie.

(Telefonem).

Lwów. Wczoraj po południu odbyły się tu demonstracye szewców, pozbawionych zarobku. W kilku grupach rozbiegli się demonstranci po mieście i wybili mnóstwo szyb w sklepach z obówiem fabrycznem. Przedtem odbyło się w sali instytutu technologicznego zgromadzenie szewców, w którem wzięło udział wielu majstrów, czeladników, a nawet terminatorów. Mowcy użalali się na brak pracy w przemyśle szewskim, z powodu powstawania coraz liczniej sklepów z obówiem fabrycznem. Uchwalono szereg rezolucyj do władz rządowych, autonomicznych i przemysłowych, zaprotestowano przeciw wykonywaniu robót szewskich w zakładach kary, przeciw tworzeniu instytucyj szewców pułkowych i t. p. Domagano się rewizyi kart przemysłowych, zakładania garbarni w kraju i budowy hal targowych dla sprzedaży taniego obówia.

Demonstranci chcieli zdemolować sklep z pruskiem obówiem „Salamandra" przy ul. Karola Ludwika, ale policya przeszkodziła temu zamiarowi. W innych jednak okolicach miasta wybili demonstranci mnóstwo szyb, przyczem jeden terminator ciężko się poranił. Policya aresztowała jednego majstra i dwóch terminatorów.

Rozpędzenie polskiego zebrania w Poznaniu przez policyę.

(Tel. „N. Reformy").

Poznań. Wczoraj wieczorem podczas uroczystego obiadu na cześć uczestników powstania 1863 roku w wielkiej sali Bazaru polskiego, gdy zaczęto wygłaszać toasty, wkroczyła policya z komisarzem Boemerem i mimo protestu gospodarza zebrania, Rzepeckiego, który tłomaczył, że zebranie odbywa się w kole zamkniętem, spisała nazwiska wszystkich obecnych, w liczbie przeszło 500. Gdy następnie zabrał głos Rydlewski i powitał zebranych uczestników ostatniej walki, komisarz zażądał opróżnienia sali. Uczestnicy zebrania odmówili temu, poczem policya przemocą wydaliła zebranych na ulicę. Publiczność odpowiedziała na gwałt pieśniami narodowemi. — Na ulicy zebrał się wkrótce tłum ludzi, który policya również zaczęła rozpraszać. Część uczestników udała się pod pomnik Mickiewicza i zaczęła śpiewać pieśni polskie. — Policya i stąd wyparła zebranych.

Czego chcą Rusini w sprawie uniwersytetu.

(Telefonem).

Wiedeń, 24 stycznia.

W „N. Fr. Presse" ogłasza prof. Kolessa artykuł w sprawie stanowiska Rusinów w kwestyi uniwersyteckiej. Kolessa oświadcza, że formuła, uchwalona przez Koło polskie, jest dla Związku ukraińskiego niemożliwa do przyjęcia, ponieważ formuła ta ustala polski charakter uniwersytetu lwowskiego, a nie daje żadnych gwarancyi co do utworzenia uniwersytetu ruskiego i nie wymienia siedziby tego uniwersytatu, ani nawet siedziby przyszłego prowizorycznego wyższego studyum ruskiego. Formuła zawiera same sprzeczności z tem, czego żądają Rusini. Gdyby w r. 1916 katedry ruskie zostały wydzielone z uniwersytetu lwowskiego, a prawa co do języka ruskiego, obowiązujące na tymże uniwersytecie, straciły moc obowiązującą, organizacya przyszłego studyum uniwersyteckiego ruskiego zawisłaby w powietrzu i mogłaby podzielić los katedr włoskich, wydzielonych z uniwersytetu w Insbruku.

W dalszym ciągu oświadcza poseł Kolessa, że Rusini muszą żądać, aby prawa Rusinów, istniejące na uniwersytecie lwowskim, utraciły moc w r. 1916 tylko wtedy, jeśli samodzielny uniwersytet ruski wejdzie w życie. Lwów jednak musi być wyraźnie wymieniony w rozporządzeniu jako siedziba uniwersytetu ruskiego. Studyum uniwersyteckie, jakie ma być utworzone w r. 1916, musi być wyposażone we wszystkie przywileje i prawa i musi mieć zorganizowane komisye egzaminacyjne. Komisya ruskich profesorów, która ma powstać obok poszczególnych fakultetów na uniwersytecie lwowskim, musi mieć możność wykonywania praw habilitacyjnych i przedkładania propozycyi co do nominacyi profesorów uniwersytetu ruskiego.

Ostatnie słowo „Diła".

Lwów, 24 stycznia.

„Diło" ogłasza: Ze względu na powagę chwili prezydent ministrów Stuergkh zaprosił do siebie na konferencye w poniedziałek o godz. 11 cały parlamentarny Związek ukraiński. Przedtem o godz. 10 odbędzie się posiedzenie Związku. Ostatniem naszem słowem — pisze „Diło" — będzie: Rusini zamiast czczych obietnic muszą mieć istotne gwarancye co do Lwowa jako siedziby uniwersytetu ruskiego i utrzymania „status quo" na uniwersytecie lwowskim aż do aktywowania samoistnego uniwersytetu ruskiego. O tem, aby polski charakter uniwersytetu lwowskiego już teraz ustalono, nie ma mowy.

Sprawy parlamentarne.

(Telegr. „Nowej Reformy".)

Program prac parlamentu.

Wiedeń. Na wczorajszej konferencyi seniorów Izby posłów ułożono, że w następnym tygodniu odbędą się dwa plenarne posiedzenia we wtorek 28-go i we środę 29-go z porządkiem dziennym: 1) ustawa o epidemiach, 2) sprawozdanie komisyi dla spraw służby państwowej o stosunku służbowym i płac kierowników robót w zarządzie tytoniowym. Na przedmioty dalszych obrad zaproponowano: kontrakt ubezpieczeniowy, ustawę górniczą, regulamin i podatek od samochodów i agnoskowanie wyborów.

Prezydent Stuergkh zauważył, że rząd w zamiarze poparcia czynności Izby, przesuwa termin zwołania Sejmów aż po dzień 18 lutego, że więc pozostawia Izbie mniej więcej do 15 lutego czas do pracy.

Szereg przedłożeń bez pierwszego czytania przydzielono komisyi, między temi zapowiedziane przez prezydenta ministrów przedłożenie rządowe w sprawie ratyfikacyi aktu waszyngtońskiego z r. 1911, jakoteż stojącą z tem w związku nowelę o ochronie marek.

Z komisyi prawniczej.

Wiedeń. Komisya prawnicza przeszła wczoraj do dyskusyi szczegółowej o ordynacyi adwokackiej. Przedstawiciel rządu omówił szczegółowo projekt ustawy i zaznaczył, że zwłaszcza przeciw dopuszczeniu adwokatów przed sądy przemysłowe rząd nie myśli podnosić żadnych zastrzeżeń w założeniu, że przy sumach do 1000 koron nie nastąpią koszta. — Jeżeli w miejsce egzaminu adwokackiego przychodzi egzamin sędziowski, to przez to zadosyć uczyniono życzeniom kilkakrotnie w Izbie podniesionym co do jednolitego egzaminu prawniczego.

Po ukończeniu dyskusyi nad ordynacyą adwokacką przyjdzie pod obrady projekt ustawy w sprawie odpowiedzialności państwa za szkody, popełnione przez urzędników.

Obrady komisyi finansowej.

Wiedeń. Komisya finansowa ukończyła wczoraj przed południem dyskusyę szczegółową nad §§ 3—9 przedłożenia o podatku wódczanym. Sprawozdawca Steinwender w wywodzie końcowym oświadczył się przeciw wnioskom, dotyczącym zmiany postanowień o kontyngencie lub rozszerzeniu uwolnień od opłat wódczanych, ponieważ takie wnioski, ze względu na obecny stosunek do Węgier, są niemożliwe do przeprowadzenia. Z postawionych wniosków polecił do przyjęcia tylko wnioski Stanka-Korytowskiego i Finka-Miklasa. Przy głosowaniu §§ 3—9 przedłożenia rządowego zgodnie z wnioskiem referenta odrzucono, a przyjęto wnioski referenta. Przyjęto wniosek dodatkowy Stanka i Korytowskiego do § 3 obowiązującej ustawy o podatku wódczanym; wedle tego wniosku postanowienie o rozdziale indywidualnym kontyngentu alkoholu może obowiązywać na okres 1913-14 włącznie 1917-18. Przyjęto również wniosek Finka i Miklasa. — Wszystkie wnioski Diamanda w imiennem głosowaniu odrzucono 28 głosami przeciw 14, względnie 26 przeciw 12. Odrzucono też wnioski Hołubowicza i Łukaszewicza. Rezolucyę Diamanda co do przedłożenia spisu właścicieli gorzelń rolniczych, interesowanych w bonifikacyach, odrzucono w imiennem głosowaniu 23 przeciw 16.

Na popołudniowem posiedzeniu przystąpiono do grupy ostatniej. Po przemowie referenta Steinwendera korreferent Diamand postawił poprawki, przeciw którym oświadczył się zastępca rządu. Dr Korytowski oświadczył się przeciw propozycyom Diamanda, zaś p. Abrahamowicz przeciw wnioskowi Rennera w sprawie użycia dziesiątej części większego dochodu z powyższego podatku wódczanego na zwalczanie alkoholizmu i utworzenia sanatoryów dla alkoholików. Po wywodach końcowych Steinwendera i Diamanda, paragrafy 21 do 99 przedłożenia rządowego zgodnie z wnioskiem referenta odrzucono, a przyjęto wnioski sprawozdawcy Steinwendera.

Przewodniczący dr Urban proponuje przystąpić do obrad nad przedłożeniem rządowem w sprawie zmiany ustawy o podatku osobisto-dochodowym. Diamand stawia wniosek, by naprzód obradować nad podatkiem od piwa. — Wniosek ten odrzucono. Renner proponuje, by uchwalone postanowienia o zmianie ustawy o podatku wódczanym ubrać w formę specyalnej ustawy i w tekście jej wyraźnie powiedzieć, które paragrafy zmieniono, a które pozostają w mocy.— Nie jest wskazanem łączyć zmianę tej ustawy z ionemi częściami wniosków Steinwendera w sprawie zmiany podatku osobisto-dochodowego i przekazywania dla krajów. Nad tą inicyatywą wywiązała się dłuższa dyskusya, poczem komisya zgodziła się na wniosek przewodniczącego, by tę kwestyę załatwić na końcu obrad merytorycznych.

Następne posiedzenie dziś. Na porządku dziennym ustawa o podatku osobisto-dochodowym.

O dodatek pensyjny dla urzędników.

Wiedeń. Prezydyum centralnego Związku urzędników państwowych zjawiło się wczoraj w parlamencie i konferowało z członkami komisyi finansowej w sprawie przyznania dodatku pensyjnego w wysokości, którąby przypadła urzędnikom, gdyby pragmatyka służbowa została wprowadzona w życie z dniem 1 stycznia r. b. Posłowie oświadczyli deputacyi, że oświadczą się energicznie za zrealizowaniem obietnic rządowych.

Telegramy

z dnia 24 stycznia.

Berlin. Książę Adalbert pruski zachorował na odrę i zapalenie płuc.

Choroba kard. Nagla.

Wiedeń. Mimo iż w stanie zdrowia ks. kardynała Nagla nie nastąpiła zmiana, któraby budziła bezpośrednią obawę, został kardynał na własne żądanie zaopatrzony wczoraj ostatniemi sakramentami.

Wiedeń. O zdrowiu kardynała Nagla wydano wieczorem biuletyn: Podmiotowy stan i apetyt poprawiły się, funkcya nerek niezmieniona, objawy anemii nie postąpiły naprzód, temperatura 36·8 puls 97. Papież nadesłał do nuncyusza Scapinellego błogosławieństwo dla chorego.

Strajk w Akademii eksportowej.

Wiedeń. Uczniowie Akademii eksportowej rozpoczynają dzisiaj strajk demonstracyjny na rzecz przyznania Akademii charakteru wszechnicy.

Z Sejmu węgierskiego.

Budapeszt. Sejm załatwił na wczorajszem posiedzeniu szereg przedłożeń o kolejach lokal-

...ych i sprawy nietykalności poselskiej. Następne posiedzenie dziś.

Sprawa bojkotu Niemców w Poznańskiem.

Berlin. Wolnomyślni konserwatyści postawili wniosek, aby rząd, w odpowiedzi na bojkot polski popierał kupców i przemysłowców niemieckich, a to przez odpowiednią kolonizacyę w miejscowościach podmiejskich, przez uchwalenie udzielania kredytu ponad granicę normalnej wartości, przez popieranie wykształcenia przemysłowego, przez zakładanie spółek spożywczych.

Prześladowanie polskich księży.

Wilno. Gubernator miński skazał księdza Mijaszewskiego, proboszcza parafii Rusiewicze, na 3 miesiące więzienia bez zamiany na grzywnę za to, że urządził składkę w kościele na spłacenie kary 50 rubli, na jaką został administracyjnie skazany.

Zabicie bandyty.

Łódź. Podczas pogoni za bandytami zabito tu ostatniego członka bandy Dłużniewskiego, Banaszczuka.

Amnestya w Rosyi.

Petersburg. „Riecz" donosi, że ministerstwo spraw wewnętrznych ułożyło listę 6000 skazanych, co do których ma być zastosowana amnestya.

Choroby na carskim dworze.

Berlin. „Berliner Tageblatt" donosi z Petersburga: Stan zdrowia carewicza wywołuje poważne obawy na carskim dworze. Carewicz nie może swobodnie poruszać jedną nogą i nie opuszcza wskutek tego krzesła.

Także carowa-wdowa poważnie zachorowała wskutek konfliktu z w. ks. Michałem, który, jak wiadomo, ożenił się z p. Wróblową. Carowa doznała wskutek tego zajścia silnego ataku, a następnie porażenia obu nóg, tak, że musi leżeć w łóżku, nie mogąc chodzić.

W kołach dworskich opowiadają, że car oczekuje w maju lub czerwcu rozwiązania carowej.

O prawo głosowania dla kobiet w Anglii.

Londyn. Minister skarbu Lloyd George i minister spraw zagranicznych Grey przyjęli wczoraj deputacyę robotnic z rozmaitych okolic kraju, które domagały się prawa głosowania dla kobiet. Lloyd George odpowiedział deputacyi, że z pewnością głosować będzie za poprawką Greya do bilu o prawie wyborczym, mającą na celu rozszerzenie praw wyborczych także na kobiety. Sekretarz stanu Grey zsolidaryzował się ze stanowiskiem Lloyd Georgea.

Otwarcie storthingu.

Chrystyania. Mowa tronowa, którą król otworzył storthing, podnosi przyjazny stosunek do mocarstw.

O przyłączenie Samos do Grecyi.

Berlin. „Vossische Ztg" donosi z Londynu: Zgromadzenie narodowe wyspy Samos wystosowało do Greya i reunionu ambasadorów adres, domagający się przyłączenia tej wyspy do Grecyi.

Strajki.

Lizbona. Związki robotników zajętych wyładowywaniem towarów i marynarze w tutejszym porcie oświadczyli, że solidaryzują się z załogami linii zachodnio-afrykańskiej i postanowili strajk ogólny. Cały ruch w porcie ustał.

Przejazd przez kanał Panamski.

Nowy Jork. Stany Zjednoczone Północnej Ameryki odrzuciły protest Anglii, wniesiony przeciwko opłacie za przejazd okrętów przez kanał Panamski, uzasadniając uchwałę w ten sposób, że okręty amerykańskie mają wolny przejazd, przeto okręty obce muszą uiszczać opłaty, któreby szły na pokrycie kosztów budowy kanału.

Młodzież uniwersytecka pamięci prof. Witkowskiego.

Kraków, 24 stycznia.

Otrzymaliśmy następującą odezwę:

Ciężki cios dotknął naukę polską. Zgon ś. p. Augusta Witkowskiego, profesora fizyki doświadczalnej na Wszechnicy naszej, odezwał się bolesnym echem w sercach uczniów Jego i ogółu młodzieży akademickiej, związanej ze zmarłym profesorem najserdeczniejszymi węzłami prawdziwej przyjaźni i miłości.

Chcąc uczcić pamięć swego ukochanego Profesora, młodzież poczyniła starania u senatu akademickiego, by nowy zakład fizyczny, stworzony Jego staraniem, otrzymał nazwę „Collegium Witkowskiego".

W myśl życzeń ś. p. profesora Witkowskiego, który całe swe życie poświęcił nauce i wychowaniu przyszłych jej pracowników, młodzież akademicka organizuje w łonie swym akcyę, mającą na celu powiększenie już istniejącego stypendyum im. Witkowskiego; stypendyum to przeznaczone jest dla słuchacza nauk ścisłych.

Zwracamy się także do tych, którym leży na sercu rozwój tych nauk w Polsce, aby składkami swemi powiększyli fundusz stypendyalny.

Kółka naukowe uczniów uniwersytetu Jagiellońskiego: Matematyczno-fizyczne, Chemików, Przyrodników, Rolników, Biblioteka i Bratnia pomoc Medyków, Filozficzne, Slawistów, Historyków, Archeologii klasycznej, Filozofów, Farmaceutów.

Z sali koncertowej.

Koncert Alfreda Cortot.

Sam program koncertu obudził sensacyę: Cortot zamieścił w programie utwory, należące do pogrzebanych pod palcami dorastających pianistek: „Invitation a la valse" Webera, „Rondo Capriccioso" Mendelssohna, „Kinderscenen" Schumana, a uczynił to być może dla przekonania, że z tych uśmierconych utworów wydobyć można życia, ile artystycznych pierwiastków, a zarazem ile świateł nieznanych. — Program wyłącznie romantyczny, a jako wykonawca Cortot, poeta, liryk, dobywający z programu to wszystko, co łączymy z pojęciem romantyzmu w najszlachetniejszem tchnieniu i formie.

Czy działała tu suggestya wrażenia niezatartego po zeszłorocznym koncercie Cortota, czy rzeczywiście za pierwszem uderzeniem jego odzywają się nowe struny uczuciowe wśród słuchaczów — dość, że od pierwszej chwili wystąpienia do ostatniego dźwięku jego mistrzowskiej gry słuchacz oddaje się jakby zahypnotyzowany poezyi i głębi jego interpretacyi. Charakteryzuje ją w pierwszej linii niezwykle szlachetny i górny polot, przepojony liryzmem, zaś pod względem technicznym mieniąca się najwykwintniejszem bogactwem kolorystyka uderzenia, rozbrzmiewającego chwilami jak głos rozkołysanych dzwonów, to znowu dobywającego się najtkliwszym śpiewem miękkiej kantyleny. — Zdaje mi się, że Cortot rozwiązuje problem uderzenia, zwłaszcza we forte, które nic nie ma z ostrości i w najwyższej dynamice działa dziwną pełnią i subtelnością.

Rzecz zastanawiająca, że ten artysta o takim wykwincie estetycznej kultury mógł, ulegając obowiązującemu wśród pianistów szablonowi, odegrać jednym tchem wszystkie Preludya Chopenowskie. Jestto — nie cofam się przed powiedzeniem — świętokradztwo wobec ducha Chopenowskiej sztuki. Można, a nawet musi się odegrać jednym tchem Schumanowskie Kinderszenen, bo to cykl, którego ogniwa wzajemnie się dopełniają i wznoszą po linii stopniowań do kulminacyjnego punktu, podczas gdy Preludya Chopenowskie to kryształy, ujęte w obramowanie zamkniętych dla siebie obrazów, których łączyć lub obok siebie zestawiać bez szkody dla każdego z osobna nie można. Ujęcie ich w jedną całość przez Chopina było rzeczą przypadku i opierało się na przykładzie Bacha. Preludya powstawały w najrozmaitszych czasach i odźwierciadliły w sobie najlżejsze wahnienia wewnętrznych przeżyć. Możnaby się zgodzić ostatecznie na wykonanie wszystkich Preludyów za jednem posiedzeniem, lecz trzebaby je ustawić w szereg, stopniujący ich nastrój, a nie mącący wrażenia, jak to się dzieje wskutek czysto zewnętrznego ugrupowania według tonacyi. Jak bowiem podziałać może Prelud G-dur lub F dur odegrany po Preludzie A-moll. Pozostawiając jednak tę sprawę formalną na uboczu, musi się przyznać, że każdy z Preludów w interpretacyi Cortota ukazał nam zupełnie nową fizyognomię; rzecz znamienna, że Prelud A-dur rozpłynął się w rytmie mazurkowym!

Ile temperamentu i żywotnej siły ma gra Cortota, dowiodła tego sonata H-moll Liszta, zadziwiająca demonicznemi błyskami niektórych ustępów i fascynująca ogniem młodzieńczego polotu i bezpośredniości uczucia.

Dr Józef W. Reiss.

Kronika.

Kraków, piątek 24 stycznia.

Kalendarzyk kościelny: Tymoteusza b. męcz.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 7 min. 26; zachód o godz. 4 m. 19; długość dnia godzin 8 min. 53.

Prognoza stacyi meteorologicznej w Wiedniu: Pochmurnie, chwilami opady, temp. bliska zera, zach. żywe wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Kobieta i pajac".

Kinoteatr Towarzystwa Szkoły ludowej (ul. Podwale 6) przedstawienia w dnie powszednie od godz. 4 po południu do 10·30 wieczór. W niedziele i święta od godz. 3 do 11 wieczór.

Odczyty:

„Dzieje doktryn ekonomicznych" dr Golińska w Szkole nauk społeczno-politycznych o godzinie 7 wieczór.

„Ustrój Litwy do Unii Lubelskiej" dr St. Kutrzeba w auli I. Szkoły realnej przy ul. Studenckiej o godz. 6 wieczór.

„Kultura pierwotna i zasadnicze czynniki jej rozwoju" dr Bohdan Zamorski o godzinie 7 wieczór.

„Walka o niepodległość w literaturze polskiej" Wł. Weychert-Szymanowska o godz. 8 wieczór. — Obydwa wykłady w sali przy ulicy Zwierzynieckiej l. 14.

„Nowela górnicza wobec interesów gospodarczych galicyjskiego górnictwa" dr Benis w auli uniwersyteckiej o godz. 6 wieczór.

XVII Wystawa „Sztuki" w Pałacu Sztuk pięknych przy Placu Szczepańskim codziennie od godz. 10 rano do 4 po południu.

Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego l. 28).

Teatr miejski we Lwowie: „Leci liście z drzewa".

Odznaczenia w dyrekcyi policyi. „Wiener Zeitung" ogłasza: Cesarz nadał komisarzowi policyi w dyrekcyi policyi w Krakowie Rudolfowi Krupińskiemu tytuł i charakter starszego komisarza, a kierownikowi ekspozytury policyi w Nadbrzeziu Janowi Sokołowskiemu udzielił złoty krzyż zasługi.

Kollegium fachowe dla praw autorskich. „Wiener Ztg" ogłasza: Minister oświaty zamianował członkami kollegium fachowego dla autorskich praw w literaturze na lat 6: przewodniczącym Antoniego Małeckiego, zastępcą przewodniczącego Ludwika Finkla, członkami Stanisława Gubrynowicza, Józefa Kallenbacha, Wojciecha Kętrzyńskiego, Adama Krechowieckiego, Ludwika Kubalę i Fryderyka Pappéego, a członkami takiegoż kollegium dla muzyki przewodniczącym Władysława Żeleńskiego, zastępcą Mieczysława Sołtysa, członkami Wiktora Barabasza, Franciszka Bylickiego, Stanisława Gubrynowicza, Franciszka Neuhausera, Stanisława Niewiadomskiego i Franciszka Słomkowskiego.

Wystawa sztuki. Wobec licznych zapytań ze strony publiczności, które dzieła rozmieszczone na obecnej wystawie będą przeznaczone na marcową wystawę „Sztuki" w Berlinie w pałacu Związku artystów berlińskich (Künstlerhaus), — sekretaryat „Sztuki" wyjaśnia, że ostateczne zestawienie wystawy „Sztuki" w Berlinie opracuje specyalna komisya rozpoznawcza, która zbierze się w pierwszych dniach lutego. Komisya ta rozsegreguje równocześnie materyał wystawowy obecnej „Sztuki" w Poznaniu oraz kompleks dzieł, deklarowanych osobno na Berlin, a nadsyłanych dodatkowo jeszcze do sekretaryatu „Sztuki".

Co się tyczy rzeźb Ksawerego Dunikowskiego, wymienionych w katalogu wystawowym a nie obecnych na wystawie „Sztuki", wyjaśnić należy, że autor, będący zarazem prezesem „Rzeźby", w ostatniej chwili przesunął swoje dzieła na zbiorową wystawę „Rzeźby" w Krakowie, która odbędzie się zaraz po wystawie „Sztuki".

Dyrekcya krakowskiej gazowni miejskiej zwraca uwagę P. T. konsumentów gazu, ażeby w razie popsucia się instalacyj gazowych lub innych części oświetlenia gazowego nie zwracali się do gazowni, która z powodu strajku nie mogłaby żądanych napraw wykonać, lecz do wymienionych niżej instalatorów gazowych: 1) Baldinger Daniel, św. Sebastyana 20; 2) Bartholous Jan, Dietlowska 60; 3) Bernardyński Adam, Dominikańska 3; 4) Buchiński Józef, Krakowska 46; 5) Felner Józef, Grodzka 32; Griffel Józef, Poselska 9; 7) Litwinowicz i Wyleżyński, Długa 11; 8) Meisels E., Karmelicka 6; 9) L. Nitsch i Sp., Andrzeja Potockiego 18; 10) Pułczyński A., Jabłonowskich 22, 11) Pułczyński Maryan, Krupnicza 12, 12) Tokar Julian, św. Jana 10.

Koło T. S. L. im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie urządza jutro, w sobotę, dnia 25 b. m. wieczorek muzykalno-wokalny w lokalu własnym (Rynek główny, Szara kamienica, II schody, II p.). Między innemi współudział przyjęli: pp. Wanda Jarszewska, artystka dramatyczna, i p. Bolesław Wallek-Walewski.

Krakowskie Koło Tow. im. Piotra Skargi urządza dnia 28 b. m. o godzinie 6 wieczór w sali Towarzystwa technicznego (Straszewskiego 28, II. piętro) zebranie towarzyskie. Wstęp bezpłatny.

W sekcyi pedologicznej „Ogniska nauczycielskiego" (Rynek 29, II piętro) odbędzie się dzisiaj o godzinie 6 pogadanka p. Stanisławy Olszewskiej o „Pragmatyzmie Jamesa".

W szkole im. H. Sienkiewicza odbył się w dniu 22 b. m. poranek uroczysty, celem uczczenia pamięci poległych uczestników powstania w roku 1863.

Słowo wstępne wygłosił dyrektor szkoły p. Antoni Armhaus-Hay. Treściwie przedstawił ważność chwili, zachęcał młodzież do miłości ojczyzny, zagrzewał do kształcenia się w języku polskim, uzasadniając hasło: „Przez oświatę do wolności". — Zwrócił się do młodzieży żydowskiej z apelem, aby okazała wdzięczność narodowi polskiemu, który jej praojców gościnnie przyjął do swego kraju i nadał im prawa. Wdzięczność tę okażą przez przywiązanie do tej ziemi, która ich żywi.

Po wygłoszeniu słowa wstępnego odśpiewała młodzież szereg pieśni patryotycznych pod batutą p. Sternalskiego.

P. Szczuciński przy pomocy skioptykonu przedstawił szereg bitw i obrazy poległych bohaterów objaśniając treściwie każdy epizod bitwy i charakteryzując każdą osobistość, biorącą udział w bitwie. — Uczeń klasy IV wygłosił wiersz patryotyczny.

Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem hymnu narodowego „Jeszcze Polska nie zginęła".

Po zakończeniu uroczystości młodzież wyznania rzymsko-katolickiego udała się na nabożeństwo do kościoła św. Piotra.

Z karnawału. Pod protektoratem pp. J. Jakubowskich, T. Zakrzewskich i M. Krzyżanowskich urządza jutro wieczorem krakowski Klub cyklistów i motorzystów bal w sali Drobnera. Komitet poczynił wszelkie starania, aby zabawa wypadła jak najlepiej. — Początek balu o godz. 9 wieczorem. Stroje dla pań wieczorowe, dla panów balowe. — Po zaproszenia można się jeszcze zgłaszać do firm K. Jarosz, Rynek A—B, W. Dowgiałło, ulica Floryańska 19 i E. Kluska, ul. Grodzka 63.

Staraniem „Spójni", Stowarzyszenia młodzieży akademickiej, odbędzie się 25 b. m. zabawa taneczna w salach Tow. lekarskiego (ul. Radziwiłłowska 4).

Staraniem Stow. czeladników rzeźniczych i masarskich w Krakowie odbędzie się 25 b. m. w sali „na Kotłowem" zabawa karnawałowa z kotylionem. Czysty dochód przeznaczony na cele Stowarzyszenia.

Lwów bez wody. Ze Lwowa donoszą: Wczoraj pękła rura wodociągowa koło Dobrostanów. Całe miasto jest bez wody. Magistrat dowozi wodę z rezerwoarów.

Mianowania. „Wiener Zeitung" ogłasza: Minister dla robót publicznych zamianował komisarza inspektoratu przemysłowego w Krakowie, dyrektora instytutu technologicznego Izby handlowej we Lwowie Stanisława Tatarczucha starszym komisarzem urzędu dla popierania przemysłu w VIII klasie rangi.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 23 stycznia. Kursa giełdy wiedeńskiej:
Losy: a) procentowe: Austryac. zakładu kredytowego obl. prc. z r. 1880 3-proc. 278·—, Austryackiego zakładu kredyt. z obl. prc. z r. 1889 3-prc. 247·50, Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-prc. 28·50, Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-prc. 235·—, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5 proc. 112·50, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 4 złr. 28·—, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 480·—, Clary złr. 40 m. k. 200·—, Pożyczka m. Lublany 20 złr. 65·—, Czerwonego krzyża austryack. tow. 10 złr. 53·25, Czerwonego krzyża węg. Tow. 5 złr. 31·50, Losy fund. arcyksięcia Rudolfa 10 złr. 80·—, Tureckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 232·—, Tureckie oblig. prem. kolei prc. 232·25, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 477·—.

Berlin, 23 stycznia. Austryackie banknoty 84·80. Spirytus —·—.

Paryż, 23 stycznia. Renta 3-prc. 89·25. Mąka 37·15. Usposobienie spokojne.

Frankfurt, 23 stycznia. Austryack. kred. 199·60. Koleje państwowe 153·20. Disconto 190·20. Laura —·—.

Berlin, 23 stycznia. (Zamknięcie giełdy). Nowy Jork 419·—, Warszawa krótkie —·—, Wiedeń krótki 847·25, Austryackie noty 84·80, Rosyjskie noty 215·95, Amerykańskie noty 418·50, 3% pruskie konsole 78·10, włoskie —·—, 4½ prc. polskie listy zastawne —·—, Niemiecki bank państwowy 138·—, Austryackie akcye kredytowe 200·—, Berlińskie Towarzystwo handlowe 169·25, Diskonto Komandit 190·12, Austryackie koleje państw. 193·—, Lombardy 22·62, Kanada Pacific 264·50, Losy tureckie 163·—, Hohenlohe 178·12, Phönix 267·37, Gleibenkirchner 201·12, Hamburg-Ameryka Packetfahrt 156·62, Hausa 305·50, Północny Lloyd 121·62.

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10.
Rządca drukarni L. K. Górski.